

ROZPOCZYNAJEMY NOWY ROK SZKOLNY W CHORZOWIE

Rozpoczynając nowy rok szkolny 2005/2006 nie można nie odnieść się do przeżywanej obecnie 25 rocznicy powstania "Solidarności". Wielki narodowy zryw w sierpniu 80-tego roku przywrócił sens ludzkiemu poczuciu wolności, godności i prawdy.

Zapoczątkowane wtedy przemiany pozwoliły odzyskać suwerenność kraju, zbudować demokrację parlamentarną, wejść do Unii Europejskiej, a także oddać władzę w gminach i powiatach samorządowi lokalnemu.

W skali globalnej o przemianach lat 80-tych mówi się często jako o bezkrwawym demontażu dyktatury komunistycznej, tak się mówi zapominając o szykanach, bestialstwach tamtego systemu, zapominając o ofiarach zdrowia i życia jakie ponieśli ci wszyscy którzy mniej lub bardziej aktywnie brali udział w wywalczeniu wolności. Wielu z nich zmuszono do emigracji. Chcemy pamiętać o wszystkich ofiarach śmiertelnych tamtego zrywu narodowego, z ks. Jerzego Popiełuszką i górnikami z "Wujka" na czele. Dla ich uczczenia proszę o powstanie i poświęcenie im minuty ciszy.

Niekwestionowanym pozytywnym efektem przemian lat 80-tych jest powstanie samorządu terytorialnego, którego 15-lecie obchodzimy w tym roku. Pamiętamy jak trudno wykuwała się koncepcja przekazywania kompetencji w dół, do gmin a następnie powiatów. Pamiętamy jakie obawy wiązano z przekazaniem do prowadzenia gminom, szkół podstawowych. Okazało się, że samorząd jest najlepszym mecenasem oświaty i następnie wielu innych sfer życia społecznego. Dzieje się zawsze tak, gdy decyzje zapadają bliżej spraw i ludzi, których te decyzje dotyczą.

W tym miejscu chciałbym wspomnieć o roli szkoły w kształtowaniu społeczeństwa obywatelskiego i prodemokratycznych postaw młodzieży. Temat ten ma związek z tym, że rok 2005 ustanowiony został przez Radę Europy Europejskim Rokiem Edukacji Obywatelskiej, przy czym jako hasło przyjęto sentencję: "żyć i uczyć się w demokracji". Zamiarem Rady Europy było zwrócenie uwagi na znaczenie edukacji, zarówno formalnej jak i nieformalnej, dla wspierania aktywnego obywatelstwa i demokracji. Badania obywatelskich postaw młodzieży ponadgimnazjalnej prowadzone przez CBOS wskazują na znaczące pogorszenie ocen funkcjonowania demokracji w naszym państwie, oraz zmniejszenie poparcia dla demokratycznego państwa i zmniejszenie zaangażowania w życie publiczne. Stąd też apel do dyrektorów o skuteczne wsparcie edukacji obywatelskiej. Jednym z elementów tego wsparcia powinno być wspieranie samorządu szkolnego. Szkoła nie może być demokratyczna, gdy jeden z jej stanów nie ma swojej reprezentacji. Chciałbym też przypomnieć, że nauczyciel pełniący rolę opiekuna samorządu jest najważniejszym, obok dyrektora, wychowawcą młodzieży. Wskaźnikiem zaangażowania uczniów w życie szkoły mogą być chociażby gazetki szkolne czy też udział młodzieży w szkolnych organizacjach.

Nowy rok szkolny w przedszkolach i szkołach wszystkich typów w Chorzowie witało 1 września 2005 r. 19. 879 młodych ludzi. Uwzględniając rodziców i innych bliskich krewnych naszych przedszkolaków i uczniów, a także kadrę pedagogiczną, widzimy, że chorzowskie środowisko związane z edukacją jest bardzo duże i z pewnością opiniodawcze. Nasze wysiłki nakierowane są na takie

zorganizowanie chorzowskiej oświaty, by funkcjonowała ona jak najracjonalniej, dając powody do zadowolenia wszystkim zainteresowanym.

W porównaniu z rokiem ubiegłym daje się zauważyć minimalny spadek liczby przedszkolaków i uczniów - rok temu 1 września było ich 20.136.

Obecnie średnia liczebność klas w szkołach podstawowych to ok. 24 uczniów, w gimnazjach ok. 23 uczniów, w liceach ogólnokształcących ok. 32 uczniów, a w szkołach zawodowych ok. 27 uczniów. Eksperymentalnie zmniejszyliśmy w gimnazjach liczebność klas pierwszych, aby poprawić warunki pracy.

Dużym zainteresowaniem wśród młodych ludzi spoza naszego miasta cieszą się chorzowskie szkoły ponadgimnazjalne. W naszych liceach ogólnokształcących i technikach uczniowie spoza Chorzowa stanowią ok. 45 proc. uczniów, w zasadniczych szkołach zawodowych kształcą się 38 proc. uczniów spoza Chorzowa. Nasze szkoły cieszą się więc renomą, którą z całą pewnością ugruntowują również wyniki sprawdzianów i egzaminów porównywalnych.

Na jakość usług edukacyjno-wychowawczych wpływa wiele różnych czynników. Wśród nich do bardzo ważnych należy podnoszenie kwalifikacji nauczycieli, potwierdzone zdobywaniem nowych stopni awansu. Szczególnie w naszym mieście wspierane podnoszenie kwalifikacji nauczycieli ma już wieloletnią tradycję. W tym roku w budżecie miasta na dofinansowanie do studiów i kursów nauczycieli przeznaczono 200 tys. zł. Aktualnie struktura nauczycieli według stopnia awansu zawodowego przedstawia się następująco:

W maju 2005r. mieliśmy ok. 1480 nauczycieli zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin, w tym: 62 stażystów, 266 kontraktowych, 749 mianowanych, 411 dyplomowanych.

Od września wielu nauczycieli uzyskało kolejny stopień awansu: I tak 50 osób otrzymało stopień nauczyciela kontraktowego, 83 osoby zdały egzamin na nauczyciela mianowanego, 93 osoby uzyskały stopień nauczyciela dyplomowanego. W trakcie dzisiejszego uroczystego spotkania zostaną wręczone akty mianowania nauczycielom którzy zdali egzaminy na stopień nauczyciela mianowanego. Należy zauważyć, że prawie 34 kadry nauczycielskiej będzie miało stopień nauczyciela dyplomowanego, co świadczy o bezpośrednio wysokich kwalifikacjach.

Dla środowiska nauczycielskiego ważne jest stworzenie nowoczesnego modelu wspomaganie nauczyciela w jego procesie ustawicznego kształcenia. W tym kontekście chcę podkreślić bardzo pozytywną rolę jaką spełnia Biblioteka Pedagogiczna w Chorzowie z jej dyrektorem panią Janiną Parysz. Na uznanie zasługują opracowane przez Bibliotekę Pedagogiczną oferty nakierowane na pobudzenie pasji twórczych nauczycieli, na promowanie osiągnięć dydaktycznych i wychowawczych pedagogów. Konferencje, warsztaty; spotkania nauczycieli twórczych; wspomaganie wydawnictw Chorzowskich Zeszytów Dydaktycznych - to wszystko są działania wspierające nauczycieli.

W Bibliotece Pedagogicznej znaleźli też swoje miejsce spotkań i prezentacji doradcy metodyczni, którzy mają znaczący udział w uzyskiwaniu coraz lepszych rezultatów edukacyjnych przez nasze miasto. Dyskusja jaką w ostatnim czasie przeprowadziłem z doradcami metodycznymi wykazała, że tematem, który należy

podjąć w najbliższym czasie jest rola i praca wychowawcy klasowego oraz problematyka nauczania języków obcych, w tym na początek nauczanie języka angielskiego

Wśród wielu osiągnięć naszych szkół chciałbym jako godne naśladownictwa uznać uzyskanie przez Gimnazjum nr 2 certyfikatu Systemu Zarządzania Jakością zgodnego z międzynarodową normą ISO9001/200. Musimy się przyzwyczaić do tego, że pojęcia takie jak zarządzanie jakością, czy też systemy zapewnienia jakości, coraz częściej stosowane będą w placówkach oświatowych. Gimnazjum nr 2 jest pierwszą szkołą w Chorzowie i jedną z nielicznych w kraju, która uzyskała taki certyfikat. Uroczystość wręczenia certyfikatu miała miejsce w Urzędzie Miasta 15 czerwca b.r.

Rozglądając się po naszym mieście bez trudu można dostrzec, że Chorzów jest miastem sportu. Świadczą o tym inwestycje w infrastrukturę sportu. W zeszłym roku wybudowano 9 boisk szkolnych i osiedlowych z elastyczną nawierzchnią. W bieżącym roku zostaną oddane jeszcze dwa kompleksy boisk: przy ul. Łagiewnickiej i przy ul. Brzozowej. W sierpniu oddano do użytku młodzieży szkolnej i klubom sportowym pełnowymiarowe boisko przy ul. Filarowej ze sztuczną trawą. W oparciu o nowoczesną bazę wzorowo realizowane są zadania w zakresie sportu szkolnego i wychowania fizycznego. W poprzednim roku szkolnym we współzawodnictwie sportowym zorganizowanym przez miasto i Śląski Szkolny Związek Sportowy udział wzięło 10480 uczniów co stanowi ok. 55% wszystkich uczniów w Chorzowie. Jednym z efektów tej aktywności jest kolejne dziewiąte zdobycie przez Szkołę Podstawową Nr 5 tytułu najlepszej szkoły podstawowej i zdobycie przez Gimnazjum nr 11 kolejnego czwartego tytułu najlepszego gimnazjum w wojewódzkim współzawodnictwie szkół o Puchar Śląskiego Kuratora Oświaty. Chciałbym w tym momencie pogratulować tych osiągnięć dyrektorowi Zespołu Szkół Sportowych nr 1 pani Janinie Salwerowicz i przekazać okolicznościowy dyplom gratulacyjny. Jednocześnie chciałbym podziękować dyrektorom szkół wyróżniających się aktywnością we współzawodnictwie sportowym, przekazując im stosowne dyplomy gratulacyjne.

To, że Chorzów postrzegany jest jako miasto sportu, z pewnością miało wpływ na decyzję Okręgowego Związku Piłki Nożnej by w Chorzowie, a konkretnie w Zespole Szkół Sportowych nr 2, ulokować wojewódzki ośrodek szkoleniowy piłki nożnej. Już od tego roku szkolnego w dwóch kolejnych klasach gimnazjalnych zgrupowano najbardziej piłkarsko utalentowaną młodzież z całego województwa. Pod opieką najlepszych instruktorów i przy wsparciu materialnym PZPN będą oni podnosić swoje umiejętności.

Żeby móc uzyskiwać dobre wyniki kształcenia, szkoły muszą być do tego właściwie przygotowane. Zawsze przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego specjalna komisja z prezydentem miasta na czele wizytuje wszystkie szkoły, sprawdzając przebieg i efekty prowadzonych tam w czasie wakacji prac remontowych.

W tym roku przede wszystkim prowadzono duży program wymiany okien w placówkach edukacyjnych, przeznaczając na ten cel kwotę 2 mln 470 tys. zł. To znaczące przedsięwzięcie nie zostało jeszcze zakończone. Skomplikowane procedury przetargowe sprawiły, że w ośmiu szkołach prace jeszcze trwają, ale myślę, że pozytywne efekty tak wizualne jak i energetyczne będą szybko widoczne

i satysfakcjonujące dla wszystkich korzystających z wyremontowanych obiektów.

Innym ważnym przedsięwzięciem modernizacyjnym jest likwidacja przestarzałych kotłowni. W budynkach placówek edukacyjnych instalowane są wysoko sprawne kotły spalające węgiel granulowany - "eko-groszek". W tym roku kotły takie pojawiły się w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących nr 3 i Szkołach Podstawowych nr 12 i 37. Duże znaczenie ma dla nas także poprawa bazy sportowej szkół. Do końca roku w przetargu wyłoniony zostanie realizator budowy sali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 22, na ukończeniu są prace związane z przebudową na salę gimnastyczną szkolnej auli w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących nr 1.

Ponadto odnowiono elewacje kilku budynków: Przedszkoli nr 24 i 29, I LO im. J. Słowackiego, Gimnazjum nr 5, Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących nr 4, czyszczona jest elewacja Szkoły Podstawowej nr 37. W trzech placówkach przeprowadzono remonty sanitariatów, wykonano także remonty pokryć dachowych, z których najefektowniejsza jest wymiana dachówki w budynku Szkoły Podstawowej nr 15. Nie zapomniano o malowaniu pomieszczeń szkolnych. W sumie na remonty i inwestycje w przedszkolach i szkołach przeznaczono w tym roku 5 mln 820 tys. zł. To duży skok w porównaniu z ubiegłym rokiem i myślę, że niedociągnięcia, które zauważyliśmy w czasie wizytacji, a za które chciałbym przeprosić, wyniknęły wyłącznie z tego, że do wykonania był ogrom prac, z których wszystkie wymagały przeprowadzenia ścisłych procedur przetargowych. Wydatki na remonty i modernizacje w placówkach edukacyjnych to zawsze duży wysiłek dla budżetu miasta, ale poprawa warunków daje perspektywę dużych oszczędności w latach następnych, co jest przecież nie bez znaczenia.

Sukcesy edukacyjne Chorzowa

Reforma szkolnictwa spowodowała, że każdy etap kształcenia, a więc w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych kończy się sprawdzianem lub też egzaminem ocenianym przez komisję zewnętrzną czyli otrzymujemy ocenę porównywalną w całym kraju.

W tym roku odbyła się poraz pierwszy nowa matura podlegająca ocenie zewnętrznej komisji.

Często pedagodzy przestrzegają przed wyciąganiem pochopnych wniosków na podstawie "suchego" wyniku sprawdzianu, egzaminu czy też matury. Niemniej wyniki te muszą być analizowane, porównywane, bo w przeciwnym przypadku zachodzi pytanie po co to wszystko? To pytanie zadają również przedstawicielom Kuratorium. Trzeba wykazać ogromną determinację by skompletować dane dotyczące wszystkich szkół danego miasta, a już prawie że niemożliwe jest otrzymanie danych z miast sąsiednich. Podkreślam, że uczeń wykonując swoją ciężką pracę chce być oceniony, szkoły wykonując ogromną pracę edukacyjną też powinny mieć okazję do porównań przynajmniej z najbliższym sąsiadem. Uzyskany w wyniku obiektywnie prowadzonych sprawdzianach i egzaminach materiał, daje olbrzymie możliwości diagnozy jakości kształcenia.

Przy tych wszystkich zastrzeżeniach chciałbym przedstawić wyniki uczniów szkół chorzowskich również w porównaniu z innymi.

Bardzo dobre wyniki na swoim sprawdzianie uzyskali chorzowscy absolwenci szóstych klas szkół podstawowych. Uzyskana w Chorzowie średnia punktów - 29,53 - jest wyższa od średniej wojewódzkiej, plasując nasze miasto w tej samej grupie, w której znalazły się Katowice. To znaczący sukces.

Najwyższy wynik sprawdzianu ze średnią punktów 34,7 uzyskała szkoła społeczna, kierowana przez dyrektora Mirosława Kocka, zaś wśród szkół samorządowych kolejne 3 pierwsze miejsca zajęły następujące szkoły:

1. Szkoła Podstawowa nr 12 - dyr. Zdzisław Witkowski - śr. Pkt. 32,37
2. Szkoła Podstawowa nr 5 - dyr. Joanna Salwerowicz - śr.pkt. 31,8
3. Szkoła Podstawowa nr 32 - dyr. Elżbieta Sękowska - śr.pkt. 31,13

Dobre wyniki na poziomie szkół podstawowych przekładają się na efekty, jakie nasi uczniowie osiągają w dalszych latach nauki. Dość powiedzieć, że rewelacyjne są wyniki egzaminu w chorzowskich gimnazjach. W części humanistycznej Chorzów znalazł się w czołówce trzech miast województwa śląskiego, wyprzedzając Katowice. To osiągnięcie tym większe, że przecież stopa bezrobocia w Katowicach sięga poziomu 7 proc. podczas gdy w Chorzowie 23 proc., a to bezpośrednio przekłada się na możliwości i szanse młodych ludzi. Wykonaliśmy więc gigantyczną pracę.

Znakomite wyniki egzaminu potwierdzają miejską strategię, w myśl której przykładamy dużą wagę do tworzenia właściwych warunków kształcenia. Radość jest tym większa, że widzimy, iż te nasze wysiłki nie idą na marne. W części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego wyniki są ciut gorsze, można na tym polu jeszcze trochę popracować, ale sumarycznie wypadliśmy bardzo dobrze. Szkoły niepubliczne, a więc Społeczne Gimnazjum Śląskie, kierowane przez dyr. Mirosława Kocka uzyskało najlepsze wyniki tak w części humanistycznej jak i matematyczno-przyrodniczej, tuż za nim uplasowało się Gimnazjum Katolickie, któremu dyrektoruje p. Wojciech Kolarz.

W "miejskim rankingu gimnazjów samorządowych" zarówno w części humanistycznej jak i matematyczno-przyrodniczej przoduje Gimnazjum nr 11, działające w ramach Zespołu Szkół Sportowych nr 1 (dyr. Joanna Salwerowicz), drugie miejsce w części humanistycznej przypada Gimnazjum nr 9 z Zespołu Szkół Sportowych nr 2 (dyr. Krzysztof Śliwa), zaś w części matematyczno-przyrodniczej na drugiej lokacie plasuje się Gimnazjum nr 7 im. Adama Mickiewicza z Chorzowa Batorego (dyr. Grażyna Kosińska-Jokel). Trzecie miejsce w części humanistycznej uzyskało Gimnazjum nr 10 (dyr. Maria Hałgas), zaś w części matematyczno-przyrodniczej Gimnazjum nr 2 (dyr. Joanna Zabłocka)

Nie można pominąć dobrych wyników z egzaminów maturalnych. Nowa matura jest egzaminem porównywalnym w skali całego kraju. Oto więc kilka danych: w naszym mieście egzamin maturalny zdało 93 proc. maturzystów, podczas gdy w naszym województwie, które, przypomnę, zajęło drugie miejsce w kraju, średnia wyniosła 88,6 proc. zdanych. Chorzów znalazł się więc w czołówce ogólnopolskiej, znacznie przewyższając krajową średnią, która wyniosła 85,8 proc. Nie tylko wszystkie nasze licea ogólnokształcące ale także jedno z liceów profilowanych - działające w Zespole Szkół Ekonomicznych - uzyskały bardzo dobre wyniki. Jest z czego się cieszyć. To sukces bezdyskusyjny.

Jeżeli chodzi o zdanych matur to 100skutecznością wykazało się Katolickie Liceum Ogólnokształcące - dyr. Wojciech Kolarz, natomiast jeżeli chodzi o jakość zdanej matury to w naszym mieście ranking liceów ukształtował się następująco:

1. I LO im. J. Słowackiego - dyr. Przemysław Fabjański
2. III LO im. Stefana Batorego - dyr. Ilona Helik
3. IV LO im. Curie-Skłodowskiej - dyr. Roman Hermann

Dużym sukcesem w tworzeniu nowych miejsc kształcenia na poziomie wyższym jest sprowadzenie do Chorzowa kolejnej wyższej Szkoły w budynku przy ul. Sportowej 21 nowy rok akademicki 1 października rozpocznie Śląska Wyższa Szkoła Informatyki, której rektorem jest prof. Marian Surowiec

Jest to znaczący sukces w kontekście zmiany wizerunku Chorzowa.

Szkoły nie tylko wykonują olbrzymią pracę edukacyjną i wychowawczą, ale także biorą udział w życiu kulturalnym miasta, na podkreślenie zasługuje duży wkład szkół w organizację święta miasta, a szczególnie korowodu "Bożogrobcy w Chorzowie". Chciałbym tu wyróżnić dyplomami te szkoły , które komisja oceniła najwyżej.

Rozpoczynając nowy rok szkolny 2005/2006 życzę uczniom, rodzicom, nauczycielom i dyrektorom odniesienia wielu sukcesów.